

Savaşa Dur Demek

Faşist AKP-MHP Saray Rejimi durumdan vazife çıkararak Ukrayna ile Rusya arasında arabuluculuk yapmaya soyunuyor. Önce belirtelim, Ukrayna'daki silahlı çatışma ortamı veya adına illaki savaş demek isteyenler için savaş Rusya ile Ukrayna arasında değil NATO ile Rusya arasında bir savaştır.

Türkiye ise bir NATO üyesi olarak bu savaşı sonlandırmak istiyorsa NATO içinde tavrını açık koymalıdır. NATO'nun sınırlarını doğuya geliştirmesi kararlarına hayır demeli veto etmelidir. Gerekirse NATO'dan çıkmalıdır.

Diğer bir konu. Bir yandan ABD, AB ve NATO'nun Rusya'ya karşı uygulamaya koyduğu yaptırımlara katılmama konusudur. Eğer bu yaptırımlara katılmıyorsa ve bunun politik bir gerekçesi varsa bu açıklanmalıdır. Değilse kısa vadeli ekonomik çıkarlar elde etmek için ABD ve AB'nin onayıyla bu yaptırımlara katılmıyorsa, bunu da açıklamalıdır. Ama hem bu yaptırımlara katılmayıp, öte yandan Ukrayna'yı SİHA'lar ile beslemek ve "Kırım toprakları Ukrayna topraklarıdır, Rusya Kırım'ı işgal etmiştir" demek pek açıklanır bir durumu yansıtmıyor.

Belli ki faşist Saray rejimi içinde bulunduğu ekonomik krizi hafifletmek için ekonomik olarak ABD ve AB'nin yaptırımlarına uymuyor ama diğer yandan politik olarak tam tersi bir çizgiyi savunuyor. Çünkü arkasına ABD ve NATO'yu alarak Güney (Başur) Kürdistan ve Rojava Kürdistan'ında savaşa yöneliyor. Bu şekilde de politik krizi atlatabileceğini ve gelecek seçimler için seçilme şansını artıracığını umuyor.

Türkiye, Ukrayna ile Rusya arasında arabuluculuk oynamak yerine ve NATO ile Rusya arasındaki savaşa müdahil olmadan önce kendi bahçesini temizlemeli ve Kürdistan'daki savaşı durdurmalıdır.

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin
11 Haziran 2022 Tarihli Açıklaması:

15-16 Haziran Şanlı İşçi Direnişi'nin Bugün İçin Anlamı

Yüzbinlerce işçinin şanlı 15-16 Haziran Direnişi burjuvaziye ve iktidarı dize getiren niteliği ile günümüzde sınıf mücadeleleri için zengin deneyler içeren niteliktedir. Aradan elli yıl geçmiş olması ve koşulların değişmesi kimi konularda geçerli olsa da, mücadele anlayışı açısından güncelliğini korumaktadır. Türkiye'de 1945'den sonra dünyada faşizmin yenilgisinden sonra devlet tarafından kurulan ve KİT'lerde örgütlenen devlet sendikalarının uzlaşmacı tutumlarına karşı mücadele yolunu seçen işçilerin DİSK'i kurarak örgütlenmeleri ve devletin buna tepkisi 15-16 Haziran Direnişi'nin nedenidir. Devlet DİSK'i kapatmak istemiş, bizzat işçiler DİSK'i savunarak DİSK'in öncülüğünde sokağa inmişlerdir.

Partimizin 1973 yılında başlattığı Atılım ile özellikle işçi sınıfı içinde örgütlenmesi, DİSK içinde yönlendirici konum kazanması kimilerinin iddia ettiği gibi sendikalara yerleştirilen birkaç uzmanın değil, 15-16 Haziran büyük işçi direnişi-

nin doğrudan sonucunda olmuştur. TKP 15-16 Haziran direnişinin hemen akabinde fabrikalarda örgütlenmeyi öne alarak sınıf içinde etkisini artırmış ve sınıf mücadelesinin gelişmesine önderlik etmiştir. 15-16 Haziran öncesi önemli işçi direniş ve grevleri, 15-16 Haziran direnişinin kendisi ve ardından yürütülen çalışmalar işçi sınıfı ile partinin ve gençlik ile işçi sınıfının, dolayısıyla partinin bağlanmasını sağlamıştır.

Günümüzde bu deneyleri doğru analiz etmek, başarılarından esinlenmek, yanlışlardan ders çıkarmak suretiyle sınıf mücadelesine yön vermek parti örgütlenimizin en acil görevidir. DİSK günümüz sendikal mücadelelerine önderlik edebilecek duruma getirilmeli, işçi sınıfının sendikal birliğini sağlamak hedeflenmeli ve güncel olarak sendikaların içinde bulunduğu atıl durumu aşmak için anarko sendikalist yöntemlere baş vurulmamalıdır. Bu konuda bir dizi etmen yeniden gözden geçirilmeli, 15-16 Haziran, yığınsal 1 Mayıslar, DGM ve MESS direnişlerinden geçmiş kadroların deneyleri dikkate alınmalı, sınıf savaşımına sırtını dönmemiş, ruhlarını burjuvaziye satmış kadroların çıkardıkları derslerden yararlanarak sınıfın örgütlenmesi ivedilikle yaşama geçirilmelidir. Özellikle sınıf savaşımının devrimci niteliğinin Kürt halkının, işçi ve emekçilerinin mücadeleleri ile kesiştiği noktalar dikkate alınmadan sınıf savaşımının tekrar eski gücüne ve hatta onun ötesine taşınması mümkün değildir. Bu bilinç ve kararlılıkla tüm parti örgütlenimizi, deneyimli eski yoldaşlarımızı ve yeni yoldaşlarımızı göreve çağırıyoruz.

- Yaşasın 15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişi!

- Yaşasın Sınıf Mücadelesi!

Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komitesi
11 Haziran 2022

Sınıfın Örgütlenmesinde Ekonomizm Tehlikesi

○ Mehmet KADIRGA

VI. Kadri Erol Yoldaş Komünist Hamlesi'nde bu sene tartışılan konulardan biri sınıfın örgütlenmesinde parti örgütlerimizin ve yoldaşlarımızın karşılaştıkları zorluklardı. Farklı toplantılarda benzer konular gündeme geldi. Sonuç açıklamasında konuya değinildi. Hamle sürecinden önce de bazı yoldaşlarımız yazılarında konuya dikkat çektiler.

Ekonomist etkiler kendisini sınıf içinde örgütlenme yapılırken, işletmelerde sendikal, mahalle ve semtlerde dernek faaliyetlerinde gösteriyor. Salt ekonomik sorunlar temelinde yürütülen örgütlenme çalışmaları işçi ve emekçilerin sınıf bilinci kazanmaları için yeterli olmuyor. Kimi örneklerde yaşandığı rapor edildiği gibi, salt ekonomik sorunlarının çözümü doğrultusunda ekonomik demokratik alanda faaliyetlere katılan işçilerin, görece ekonomik kazanımlar elde ettikleri zaman geri çekildikleridir. İlişkilerde süreklilik sağlanmasında zorluklar yaşanıyor.

Bunun bir nedeni devletin sendika ve ekonomik mücadele içerikli demokratik derneklere faaliyet izni verirken bu yönümlü işçi sınıfı üzerinde kontrolünü de sürdürdürebildiğine inanmasıdır. Devlet kendi çizdiği çerçeveye içinde faaliyetlere izin veriyor da denebilir. Diğer bir neden ise işçilerin sendika ve benzeri demokratik kuruluşlarına sadece ekonomik sorunlarının çözümü yönünde ilgi göstermeleridir.

Hal böyle olunca işçilerin sınıf bilinci edinmeleri, politikleşmeleri zorlaşıyor. Örgütsel politik açıdan değerlendirsek, işçiler politik mücadeleye kazanılamıyor. Bu sorun bugünün sorunu değil. Sınıf savaşımı tarihi boyunca yaşanan bir olgu.

Bu sorunu aşmanın yolu, işçilere sınıf bilinci kazandırma faaliyetine yaklaşım sorunudur. İşçileri salt kendi ekonomik çıkarları ve sorunları temelinde örgütlemeye çalışarak sınıf bilinci kazandırmak mümkün değildir. Deneyler bunu ifade ediyor. İşçiler toplumsal ve politik sorunların tümü ile karşı karşıya gelerek sınıf bilinci kazanabilirler. Sermayenin devleti ile her alanda veya kendilerini ilgilendiren genel sorunlarla ilgili karşı karşıya geldikleri zaman sınıf bilinci kazanırlar. Bir cümlede özetlersek, "sınıf sınıf" demekle sınıf örgütlenmiyoruz.

Ekonomik mücadelenin işçi sınıfını örgütlemekte yetersiz olduğunu zamanında **Lenin** de dile getirmiştir. Ekim Devrimi öncesi benzer sorunlar Rusya pratiğinde yaşanmıştır. Lenin, 1902 yılında kaleme aldığı **Ne Yapmalı** adlı eserinde işçilerin sadece ekonomik sorunlar temelinde örgütlenmelerinin sınıf bilinci edinmeleri açısından yetersiz kalacağını, toplumun tüm sorunları ile ilgili bilgilendirilmeleri gerektiğini kapsamlı olarak ele almıştır. "*Karşımıza şu sorun çıkıyor: Siyasal eğitim neyi içermelidir? Bu, otokraziye karşı işçi sınıfı düşmanlığının propagandasından ibaret olabilir mi? Elbette ki hayır. İşçilere siyasal bakımdan ezildiklerini açıklamak yetmez (nasıl ki, onlara çıkarlarının işverenlerin çıkarlarına uzlaşmaz karşıtlıkta olduğunu da açıklamak yetmezse). Ajitasyon, bu baskının her somut örneği ele alınarak yürütülmelidir (tıpkı iktisadi baskının somut örnekleri etrafında somut ajitasyon yürütmeye başlamış olmamız gibi). Bu baskı toplumun çeşitli sınıflarını etkilediğine göre, kendisini yaşamın ve eylemin en çeşitli (farklı Y.N.) alanlarında -meslek, kamu, özel, aile, din, bilim vb. alanlarında- ortaya koyduğuna göre, otokrasinin siyasal teşhirini bütün yönleriyle örgütlemeye girişmeyecek olursak, işçilerin siyasal bilincini geliştirme görevimizi yerine getiremeyeceğimize besbelli değil midir?*" (Ne Yapmalı Syf. 60, Sol/Eriş Yay.)

İşçiler ekonomik sorunları içinden kendiliğinden harekete geçebilirler. Ülke pratiğinde bunun her gün sayısız örnekleri ile karşılaşırız. Salt ekonomik içerikli olan bu hareketlerin, direnişler de dahil politikleştirilmeleri komünistlerin görevidir. Değilse işveren işçilerin haklarını kısmen dahi verdiği zaman bu hareket sonlanmış oluyor. Bunun örneklerini pratikte sürekli yaşıyoruz. Buradan çıkaracağımız sonuç ekonomik mücadelenin sendikal hareket sınırları içinde kalmasının hiçbir devrimci etkisinin olmadığı ve işçi sınıfının politik bilinci kazanmasına tek başına yetmediğidir. Kendiliğinden gelişen sınıf hareketleri doğru yönlendirilmezler ise burjuvaziye, işverene karşı kölelik bağlarını artırır. Lenin bu konuda çok net yol gösteriyor: "*Demek oluyor ki, görevimiz, sosyal-demokrasinin görevi, kendiliğindenliğe karşı savaşmak, işçi sınıfı hareketini burjuvazinin kanatları altına sokma yolundaki bu kendiliğinden trade-unioncu (sendikalist Y.N.) çabadan uzaklaştırmak ve devrimci sosyal-de-*

mokrasinin kanadı altına sokmaktır." (Ne Yapmalı Syf.44 Sol/Eriş Yay.)

İşçi sınıfına siyasal bilinci kazandırmak, ekonomik sorunlarının dışında, toplumu ilgilendiren tüm sorunlar konusunda sınıfsal anlamda bir duruşa sahip olmasını sağlamaktan geçiyor. İşçiler devletin baskı ve zorbalıkları, kapitalist toplumda dönen rüşvet ve yolsuzluk çarklarına karşı tepki gösterecek durumlara gelmelidirler. Aynı şekilde ekonomik sorunlarının yanı sıra, ulusal, dinsel, mezhepsel eşitsizlik uygulamalarına, doğanın, çevrenin yağmalanmasına, kadınların ezilmesine ve ayrımcı muamelelere muhatap kalmalarına, gençlerin geleceklerinin karartılmasına, emeklilerin ve işsizlerin henüz yaşamdayken ölüme mahkum edilmelerine tepki göstermelidirler. Bu duruş işçileri devletle karşı karşıya getirecektir. Sadece bu tür haksızlıklara ve uygulamalara karşı çıkmaları da yetmez. Bu karşı çıkışı politik bir niteliğe dönüştürmek gerekmektedir. Değilse, salt ekonomik ve demokratik sorunlar temelinde hareket etmeleri ve kısmi kazanımlar elde ettikten sonra kölelik ilişkisini normal kabul edip bir de sermayenin siyasal temsilcilerini desteklediklerinde sınıf bilinci edinmeleri mümkün değildir. Bu nedenle işyeri dışındaki sorunlar, en az işyerindeki sorunlar kadar önemli, hatta daha da önemlidir. Söz konusu sorunlara karşı mücadele de politize edilmek durumundadır. **Lenin** bu konuda şöyle diyor: "*... köylülerin kırbaçlanması, memurların rüşvetçiliği ve polislerin kentlerdeki 'sıradan halka' karşı davranışı, açlığa karşı mücadele, halkın aydınlanma ve bilgi için çabasının baskı altına alınması, vergilerin zorla tahsili ve dinsel mezheplerin ezilmesi, erlere karşı aşağılayıcı davranışlar ve öğrencilerle liberal aydınlarla kışla yöntemlerinin uygulanması -bütün bunlar ve zorbalığın buna benzer binlerce belirtisi, 'iktisadi' mücadeleyle doğrudan doğruya bağlantılı olmamakla birlikte, siyasal ajitasyon için ve yığınları siyasal mücadeleye çekmek için, genel olarak daha az 'geniş uygulanabilirliğe sahip' fırsatlar mıdır? Doğru olan bunun tam tersidir. İşçilerin (bizzat kendilerinin ya da yakın bağları olanların), zulümden, zorbalıktan ve hak yoksunluğundan acı çektiği durumların toplamı içinde, sendikal mücadeledeki polis zorbalığı durumları, hiç şüphesiz yok ki, azınlıkta kalır.*" (Ne Yapmalı Syf. 62 Sol/Eriş Yay.)

DİSK ve T. Maden-İş sendikası eski yöneticilerinden, 12 Eylül öncesi TKP Sendikalar Bürosu üyesi ve aynı zamanda 1980'den sonra bir dönem TKP MK üyeliği görevinde bulunmuş olan **Halit Erdem**, 12 Eylül 1980 faşist darbesi ile birlikte işçi direnişlerinin bir anda durması konusunda ekonomist sendikal eğilimin etkili olduğunu ve işçi sınıfına siyasal bilinç verilemediğini belirtiyor. Şöyle tarif ediyor:

“Biz siyasal bilinç adı altında ekonomizmi örgütledik. Yani işçinin daha iyi çalışmasını, daha çok para almasını örgütledik. Komünistlerin görevi bu mudur? O işçinin tarihsel misyonunu göz ardı ettik. DİSK şaşalı muazzam bir örgüttü ama küt diye götürdüler. Nasıl olur da 600 bin kişinin örgütlediği bir sendika bir günde bitirildi. Burjuvazi ayaklanma olur diye hazırlık yapmıştı evet ama o ayaklanmaya kimse yeltenmedi ve bizim eksik bıraktığımız buydu. İşçi sınıfının siyasal mücadelesi iktidar mücadelesidir, iktidarı alacak siyasal araçlara sahip olması demektir, bunları yapmadık. Ekonomizm, sendikalizm yaptık ve sonuçlarını da gördük. İşçi sınıfı içinde, gençlik içinde en örgütlü partinin TKP olduğu açığa çıktı. Bu büyük bir özverili çalışmanın ürünüydü. Ama siyasal çizgimizde kayma vardı. Biz yaptıklarımızı siyasal mücadele sanıyorduk oysa ekonomizmdi.” (Politika Gazetesi 76. Sayı) 12 Eylül öncesi ve sonrası sınıf mücadelesinde aktif ve etkin bir rolü olan emektar bir yoldaşımızın bu tespitini ciddiye almak gerekir.

Bugün durum daha da vahim. DİSK etkisizleştirilmiş ve sınıf sendikacılığı vasfını yitirmiştir. Bunda 12 Eylül'ün yaptırım ve yasakları rol oynamakla birlikte, tekrar açıldıktan sonra süreç içinde seçilen yönetim organlarının özellikle doğrudan sorumluluğu vardır. DİSK'in etkisizliğinden dolayı bir dizi işçi ve bağımsız sendikal örgütlenme girişimleri olmuştur ve sürmektedir. Yoğun eylemliliğe ve anarko-sendikalist eğilimleri de içinde barındıran bu yapılar kalıcı ve sürekli bir örgütlenme yaratmaktan, yasaların işçi düşmanı anti-demokratik kısıtlamalarına karşın örgütlenme yetkisi ve toplu sözleşme hakkı elde etmekten uzaktır. Faaliyetleri genellikle ekonomik çıkarların elde edilmesi yönündedir. Sınıf örgütlenmesi sadece *“nerede hareket orada bereket”* mantığı ile başarılı sonuçlar elde edemez. Belirli siyasal yapıların kendi bünyelerine birkaç işçi kazanmaları da sendikal faaliyetin başarılı sonuçlar doğurduğu anlamına gelmez.

Bu durumda günümüzde işçi sınıfına siyasal sınıf bilinci taşımanın ana halkası

ne olmalıdır sorusuna yanıt vermek yine komünistlere düşmektedir. Türkiye Komünist Partisi izlediği politika ile bu alana açılım getirmektedir. Başta işçi sınıfı olmak üzere, tüm ezilen ve sömürülen yoksul emekçi halkların düzenden kaynaklı sorunları temelinde örgütlenmeleri birincil önemdedir. Bu örgütlenmeler işçi yatağı mahalle ve semtlerde yürütülmekte ve yürütülmeli, burada sağlanan kazanımlar fabrikalara, madenlere, tersanelere, organize sanayi bölgelerine taşınmalıdır. Bu da yetmez, bilimsel teknolojik gelişmenin üretim süreçlerine yansımaları sonucunda modern proletaryanın haricinde bilişim alanında uzmanlaşmış emekçi kesimlerin örgütlenmesi aynı derecede önem verilerek değerlendirilmelidir. Bu anlamda üniversite gençliği içinde örgütlenme eskiyle karşılaştırıldığında ayrıca önem kazanıyor. Bundan birkaç yıl öncesine kadar memur statüsünde görev yapan üniversite mezunları arasında işçi statüsünde çalışanların oranı son yıllarda ciddi bir düzeyde arttı. Sadece planlamanın değil, üretimin ve üretilen malın pazarlanması ve dağıtımında yeni teknolojiler belirleyici konum kazandı.

İşçi, işsiz, memur, kırsal kökenli, emekli, kadın, genç tüm toplum kesimlerinin bir arada olduğu yer semtler ve mahallelerdir. Politik örgütsel faaliyetlerimizi bu alana yoğunlaştırırsak ve bu çalışmalara katılan, başta işçiler olmak üzere toplumsal kesimlerin ülkedeki toplumsal sorunların tümüne yönelik eğitimini sağlayabilirsek daha başarılı sonuçlar alınabileceğini bize kendi pratiğimiz kanıtıyor. Bu örgütlenmelerin Demokratik Halk Meclisleri veya yerellerin özelliklerine göre adlandırılmaları farklı toplumsal kesimlerin bir araya gelmelerini sağlıyor. Kürtler ulusal baskı ve ayrımcılığın, Aleviler kendi kültürlerinin yok sayılmasının, kadınlar toplumdaki ayrımcılığın, gençler kendilerine fırsat eşitliğinin sağlanmaması, yaşlılar ve emekliler çok güç yaşam koşullarının, LGBTİ bireyleri ötekileştirilmelerinin ötesinde toplumdaki sınıfsal sorunlar ile karşı karşıya gelmekte ve kendi özgün sorunlarının temelinde ki nedeni anlamaktadırlar. Çevrenin ve doğanın tahribatı tüm toplumsal kesimleri etkilemekte ve ortak tutum almayı sağlamaktadır. Metropollerde faaliyet gösteren “hemşehri dernekleri” olarak nitelenen yöre dernekleri kendi yöreleri ile ilgili sorunlar dışında güncel olarak yaşadıkları semtlerin sorunlarına duyarlı davranmanın ötesinde diğer tüm toplumsal katmanlar gibi ülke sorunlarına duyarlı hale geliyorlar. Burada önemli olan

bu mücadelenin koşullarının oluşacağı platformlar olarak Demokratik Halk Meclislerini yaratmaktır.

12 Eylül öncesi DİSK'in 600 binden fazla üyesi vardı. Ancak DİSK üyesi işçiler çok büyük ağırlıkla düzen partilerine oy veriyorlardı. Bunun nedeni sınıf bilincinin oluşmamasından kaynaklıydı. Biz ise bugün düzen partilerine oy veren, milliyetçilik ve dini hassasiyetleri istismar edilerek, farkında olmadan kapitalist düzenden yana tavır gösteren başta işçi ve emekçi kesimlere, küçük burjuva çevrelere yönelmek zorundayız. Yığınları politize etmek, onları sınıf düşmanlarının temsilcisi olan devlet ile karşı karşıya getirmek, yığınların sınıf bilinci kazanmalarının adımlarıdır. Onun için komünistler sadece komünist ajitasyona duyarlı olan kesimler içinde değil, işçi ve emekçilerin olduğu tüm kurum ve kuruluşların tabanına yönelik çalışma yürütürler. Gerici ve faşist örgütlenmeler bu çerçevenin dışında kalmaz. Tersine işçi ve emekçilerin bulunduğu her alan komünistlerin çalışma alanıdır. Değilse bu yığınları burjuvazinin, sınıf düşmanının etkisine terk etmiş oluruz.

Bu noktada Kürt Özgürlük Hareketi'nden bir örnek vermek yerinde olacaktır. Kürdistan İşçi Partisi, Kürt halkının tüm toplumsal kesimleri içinde ulusal sorun temelinde bir faaliyet geliştirerek, ulusal sorun temelinde Kürt halkının ezici çoğunluğunun desteğini almayı başarmıştır. Ulusal sorunun temeli de özünde sınıfsal olduğundan Kürt halkının devlet ile olan ilişkisini de belirlemiş ve Kürt ulusal sorununun kaynağı olan TC devletine karşı tavır alması sağlanmıştır. Bugün gerek legal alanda gerekse de illegal alanda Kürt siyaseti salt Kürt ulusal sorunu değil, Türkiye toplumunun tümünü ilgilendiren sınıfsal sorunlar konusunda duruş geliştirmekte ve Kürt halkının yığinsal olarak bu mücadeleye katılmasını sağlamaktadır.

Aynı mesafeyi komünistler, Kürtler dahil başta işçi sınıfı olmak üzere toplumun tüm halk katmanları arasında kat etmek zorundadır. Burada da birleşik mücadelenin gerçek anlamı ortaya çıkmaktadır. Her alanda birleşik mücadelenin örülmesi, adım adım mevziler kazanılması ülkede çürümüş ve can çekişen kapitalist düzenin sonunu hazırlayacaktır. Düzenin çürümüşlüğü herkes görüyor. Bütün mesele ona karşı siyasal anlamda toplumun çoğunluğunun harekete geçmesinin sağlanmasıdır.

1 Mayıs 2022 Değerlendirmesi

○ İsmail Hakki YORULMAZ

Bu yıl 1 Mayıs olağanüstü ekonomik kriz etkileri altında karşılandı. Yaşam ve çalışma koşullarının bu denli ağırlaştığı bir dönemde 1 Mayıs'ın gerçekten çok kitlesel bir biçimde ve niteliğine uygun olarak birlik, mücadele ve dayanışma günü ruhuna uygun kutlanması beklenirdi. Alanlara saatlerce akan, alanları tıka basa dolduran, alanlardan taşan bir nicelik ve iktidara bu güç ve coşkuya dayanarak verilecek ağır mesajlar. Saray'ın bu 1 Mayıs karşısında titremesi gerekirdi ve 1 Mayıs eylemlerinin etkisi 1 Mayıs'tan sonra günlerce, haftalarca sürmeli, ülkenin gündemini belirlemeli, Saray'ı tavrı almaya zorlamalıydı. İçinden geçtiğimiz zorlu ekonomik koşullar bunları gerektirirdi. Öyle olmadı. Neden? Bu sorunun yanıtı aynı zamanda ülkemizde sınıf mücadelesinin sorunlarını da yansıtacak içeriktedir.

Sendikaların katılımı düşüktü. Katılan sendikaların kortejleri zayıftı. İstanbul, Gebze, Kocaeli, Bursa, Çorlu, İzmir gibi sanayiinin yoğun olduğu il ve ilçelerde genel olarak katılım işyeri sayısı ve işçi nüfus ile karşılaştırıldığında olması gerekenin çok fazla altındaydı. Bu durum normal değil. İşçilerin yanısıra işçi yatağı mahallelerden işçilerin yakınlarının, ailelerin alanlara akması beklenirdi. İşçilerin fabrikalarda örgütlenerek sendikalarının saflarında 1 Mayıs'a örgütlü olarak büyük bir coşku ve heyecanla gelmeleri gerekirdi.

2022 Newroz kutlamalarına milyonlarca Kürt işçi ve emekçi aileleri ve çevreleri ile katıldılar. Kürt halkının yanısıra, Kürt halkının sorunlarına duyarlı olan Türk ve diğer uluslardan insanlar ve çevreler Newroz kutlamalarına katıldılar, birleşik mücadelenin önemini alanlara yansıttılar. 1 Mayıs'ta bunun aynısı olması, Newroz'a akan Kürt işçi ve emekçilerinin kendi birlik, mücadele ve dayanışma gününde alanlara akmaları ve birleşik mücadelenin gerekliliğini dosta düşmana göstermeleri gerekirdi.

1 Mayıs'ların kutlanması işçi sendika ve konfederasyonlarının sorumluluğunda yürüyor. 1976, 77, 78 ve 79 1 Mayıslarından çok önceleri fabrikalarda ve işyerlerinde 1 Mayıs Komiteleri kurulur, 1 Mayıs hazırlıkları yürütülür, fabrikalardaki işçilerin yaşadıkları işçi semtlerinde bu çalışmaların devamı sürdürülür ve hem propaganda, hem de 1 Mayıs'a en yüksek katılımı sağlamak için örgütlenme çalışmaları gerçekleştirilirdi. Bu

çalışmalar sendikaların sorumluluğunda ve DISK Genel Merkezi'nin koordinasyonunda yaşama geçirilirdi. Hazırlık döneminde fabrikalarda, işyerlerinde, mahallelerde haftanın bir veya iki günü düzenlenen Komite toplantılarında gelişmeler değerlendirilir, eksikler tespit edilir, 1 Mayıs'a kaç kişinin katılmasının hedeflendiği her toplantıda gözden geçirilir ve belirlenen hedeflere ulaşmak için alınan gerekli önlemler altında çalışmalar sürdürülürdü. Günümüzde bu tür çalışmaların ne derece örgütlendiği soru işaretidir.

Parti örgütlerimizin ve parti kadrolarımızın sadece 1 Mayıs hazırlık süreçlerinde değil, sürekli olarak fabrikalarda, işyerlerinde ve mahallelerde yürüttükleri çalışmaların bünyesinde yürütülen çalışmaların sürekliliğinin ve başarısının güvencesi idi. Bugün aynı olanaklara sahip olmamakla birlikte, parti örgütlerimizin ve yoldaşlarımızın oldukları alanlarda aynı tarz çalışmaların yürütüldüğüne emin olabilirsiniz. Ancak, nicelik olarak 70'li yılların oldukça gerisinde olmamız katkılarımızın ve görevlerimizin düzeyini azaltıyor. Bu açığı kapatmak için sürekli çalışıyoruz. Fakat aktif çalışmalarımızın yürütüldüğü alanlarda da nasıl çalışılması gerekiyorsa öyle çalışıyor ve hangi sendika o işyerinde örgütlüyse onun bünyesinde komünist kadroların yapması gereken ne ise onu yapıyoruz. Onun için de fabrikalarda, büro ve işyerlerinde, mahallelerde çalışan yoldaşlarımız 1 Mayıs'a da sendikalar ve mahalli örgütlenmelerin ilgili kurumları ile katılıyorlar. 1 Mayıs'a katılımını örgütledikleri işçi, emekçi ve yakınlarını terk ederek siyasi kortejlerde yürümüyorlar.

Henüz sınıf bilincini almamış, ekonomik dürtüler ve sendikal bilinçle 1 Mayıs'a katılan işçi ve emekçilerin üyesi olmadıkları veya desteklemedikleri herhangi bir siyasi partinin kortejlerinde 1 Mayıs'a katılmaları beklenemez. Kendi kortejlerini oluşturarak 1 Mayıs'a katılan işçi sınıfının partileri olma iddiasında olan partiler de kendi üyelerini ve kadrolarını parti kortejlerinde yürümeye zorlayarak aslında işçi ve emekçilerin 1 Mayıs'a katılımını azalttığını tespit etmek gerekiyor. 1 Mayıs'a ilk defa katılacak işçi ve emekçiler, onları 1 Mayıs'a katılmaya teşvik eden, örgütleyen kadrolar kendileriyle birlikte olmazlarsa neden 1 Mayıs'a katılınsınlar?

1 Mayıslar işçi sınıfının partisi iddiasında olan partilerin gövde gösterisi günü değil, işçi sınıfının gücünü ortaya koyduğu, nicel ve nitel olarak istemlerini dile getirildiği ve kürsülerden sınıf istemlerinin sınıf

düşmanına karşı yüksek sesle haykırıldığı günlerdir. 1 Mayıs'a ve işçi direnişlerine bu bilinç ve bakış açısı ile katılmayan partilerin sınıf mücadelesini güçlendirmek için yapabilecekleri katkılar da o kadar olacaktır. Yaşamın pratiği bizlere bunu doğrulamaktadır. Onun için bu partilerin saflarında işçi ve emekçilerden, yoksullardan fazla küçük burjuva aydınlar yürümektedirler.

Gençlik örgütleri ve kadın örgütleri için de durum aynıdır. İşçi gençlik ve işçi emekçi kadınlar arasında örgütlenen gençlik ve kadın örgütlerinin yeri, işçi ve emekçilerin yürüyüşlere, eylemlere, 1 Mayıs'a katıldıkları sendikaların ve mahalli kuruluşların saflarıdır. İstisna, liseli ve üniversite gençliğinin örgütleri olan gençlik örgütlerinde olabilir. Onlar kendi kortejleri ile yığınsal olarak 1 Mayıs'a katılarak işçi sınıfı ile dayanışmalarını ve gençliğin sorunlarının çözümü için işçi sınıfının biliminin önemini dile getirebilirler.

Bu yıl 1 Mayıs'ta dikkat çeken bir diğer konu da örgütsüz olarak katılanların sayısının fazlalığı idi. 12 Eylül sonrası partimiz dahil likidasyon süreçleri geçiren devrimci örgütlerin 12 Eylül öncesi küskün veya kendilerini geri çekmiş kadrolarının 1 Mayıs'a katılma pratikleri eleştirilecek bir konu değildir. Farklı siyasal angajmanlara girmeleri yerine işçi sınıfının en önemli gününde meydanlarda olmaları selamlanacak bir olgudur. Ancak, bu kesimlerin kendilerini eskiden mensubu oldukları örgütlere mesafeli duruşları bir şekilde anlaşılır olabilirken, onların da bireysel katılımı ve kaldırım kenarlarında oturup yürüyenleri izlemek yerine herhangi bir sendika veya demokratik örgüt saflarında yürüyüşe katılmaları selamlanacak bir davranış olurdu. Geçmiş deney ve birikimlerini genç işçilere aktarmaları, eskiden mensubu oldukları sendikaların saflarında yer almaları günümüz sınıf mücadelesine sağlayabilecekleri bir katkıdır. Sınıf hareketinin buna gereksinimi vardır.

Çıkarmamız gereken sonuç bize daha fazla çalışmamız gerektiğini, güncel sorunlara çözüm önerileri sunan eylem programları geliştirmeyi, toplumun ezici çoğunluğunu devlet yönetiminde söz sahibi yapacak olan Sosyalizm amacımızı başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçilerin ve ezilen yoksul halkların tahayyül edeceği düzeyde ulaştırabilecek örgütsel araçlar yaratmak ve tüm gücümüzü sınıf içinde örgütlenmeye yöneltmek olmalıdır. Bunu ne denli başarılı, ilerleme kaydederseniz 1 Mayıs'ın niteliği ve niceliği de o derece değişecektir ve her yıl sınıf savaşımının ulaştığı düzeyin barometresi olacaktır.